

Kvalitativní rozhovory

Metodologie 28/11/2013

Kvalitativní rozhovory

- *„Vedení kvalitativního rozhovoru je umění i vědou zároveň. Vyžaduje dovednost, citlivost, koncentraci, interpersonální porozumění a disciplínu.“ (Hendl 2005)*

Druhy rozhovorů

- Strukturované (kvantitativní)
- Polostrukturované
- Nestrukturované

- Narativní
- Time-line interview
- ...

Příprava rozhovoru

Místo a čas

- Klíčem k úspěchu je **důvěra**.
- Ideální: domácí prostředí
- Na co myslet?
  - Je tu dostatek soukromí?
  - Potřebuji občerstvení? Lavičku? Prostor na psaní? Toalety?
  - Funguje technika? Dá se použít (ruchy, světlo...)?
  - Jeden tazatel nebo dvojice?

Na co nezapomenout?

- Scénář rozhovoru
- Protokol o rozhovoru
- Formulář souhlasu (podepisuje participant)
- Prohlášení o zacházení s daty (podepsaný vámi)
- Odměna?

Záznam o rozhovoru

Identifikace

(Fotografie)	Jméno:
	Organizace a funkce:
	Věk:
	Vzdělání:
	Okolnosti rozhovoru:
	Poznámky:

Shrnutí rozhovoru

Nemusí být plný přepis, ale nejdůležitější momenty na cca 3-5 stran.

Informovaný souhlas s účastí ve výzkumu

Věc: Účast ve výzkumu potřeb cílových skupin pro projekt zaměřený na zlepšování veřejných služeb

Prohlášení řešitele/ky projektu:

Realizovaný výzkum je součástí širšího výzkumu potřeb cílových skupin pro projekt zaměřený na zlepšování veřejných služeb. Hlavním řešitelem projektu je **Kabinet informačních studií a knihovnictví, Filozofická fakulta, Masarykova univerzita.**

Výzkum se řídí následujícími zásadami:

- Respektujeme anonymitu a soukromí subjektů výzkumu. Pokud informant/ka nebude souhlasit se zveřejněním informací a nepřeje si být citován/a, získané informace budou považovány za důvěrné.
- S osobními údaji budeme nakládat dle zákona 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů.
- Data z výzkumu nebudou bez souhlasu informanta/ky předána třetím osobám.

Prohlášení informanta/ky:

Souhlasím se svou účastí ve výzkumu zaměřeném na zmapování potřeb ve veřejných službách. Byl/a jsem informován/a o cílech výzkumu, stejně jako o metodách a postupech, které budou v rámci výzkumu využívány. Souhlasím s využitím poskytnutých informací pro výzkum i pro anonymní publikování.

Fáze rozhovoru

1. **Úvod** – formální začátek, připomenutí smyslu výzkumu, cíle...
2. **Rozehřátí *warmup***. V této fázi se především buduje vztah mezi tazatelem a respondentem. Může se začít otázkami o prostředí, kde se rozhovor odehrává.
3. **Hlavní rozhovor**
Teď se tazatel začíná ptát podle návodu.
4. **Zchlazení** Tazatel může nasměrovat rozhovor do neformální roviny, aby se lépe ukončoval.
5. **Uzavření *Closure***. Poděkování a rozloučení. Vysvětlení, co bude následovat.

Pravidla pro úspěšné rozhovory

Pravidlo 1

Důkladná
příprava

Pravidlo 2

Sledujte
své cíle

Pravidlo 3

Styl rozhovoru se
přizpůsobuje
informantovi
(jazyk)

Pravidlo 4

Dotazovaní jsou
experti na
problém

Pravidlo 5

Atmosféra
důvěry

Pravidlo 6

**Nechte si
vyprávět příběhy**
(otevřené otázky)

Pravidlo 7

Jsme citliví k pohlaví, k věku a kulturním odlišnostem dotazovaného

Pravidlo 8

Pracujte s tichem
(Naslouchejte)

Pravidlo 9

Dávejte si pozor
na řeč těla

Pravidlo 10

Otázky v rozhovoru
nejsou totožné s
výzkumnými otázkami

Pravidlo 11

Opakujte, co
slyšíte

Pravidlo 12

Jasně formulované
otázky (vždy jen 1)

Pravidlo 13

Psychologická
přijatelčnost otázek

Pravidlo 14

Pozor na řeč těla

Pravidlo 15

Neutrální postoj
(nehodnotíme
dotazovaného)

Pravidlo 16

Respekt k času
dotazovaného

Pravidlo 17

Reflexivita

Pravidlo 18

Zpracování info
bezprostředně po
rozhovoru

Osoba tazatele

- Pohlaví, status, věk, jazyk, etnicita ...
- Role tazatele: učí se od dotazovaného, člen skupiny, snaha o pochopení

DOKUMENTACE ROZHOVORU

Dokumentace a zápisky

- Bezprostředně po rozhovoru si zapište 1-3 nejdůležitější poznatky
- Rozhovory zpracujte do 24 hodin

Jméno účastníka:

Čas a místo rozhovoru:

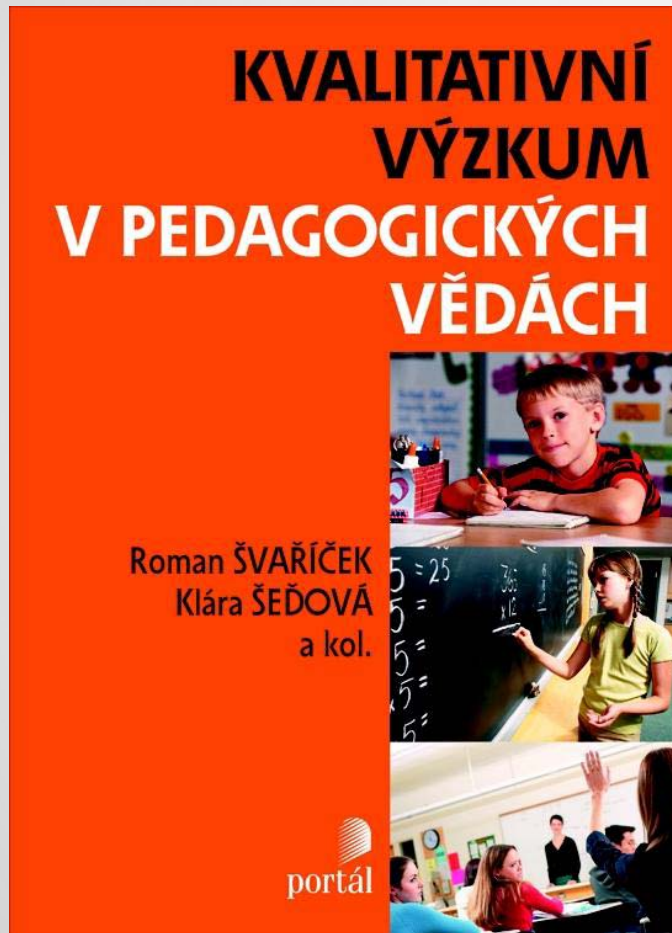
Poznatek 1: _____

Poznatek 2: _____

Poznatek 3: _____

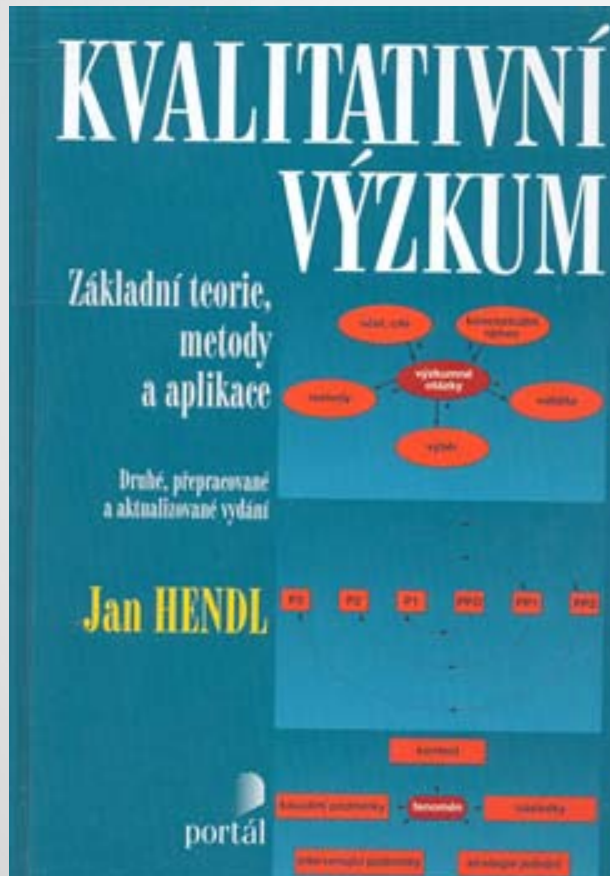

Více o rozhovorech

Kvalitativní
výzkum v ped.
vědách
Švaříček &
Šedová

Více o rozhovorech

Kvalitativní
výzkum
Jan Hendl

Více o rozhovorech

Interviewing
Users
by Steve
Portigal